

עת"א 26271/07/15 - כרמל אבו חמד (אסיר), נגד ועדת שחרורים שמקום מושבה בכלא כרמל

בית המשפט המחוזי בחיפה

22 יולי 2015

עת"א 26271-07-15 אבו חמד (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

תמר נאות פרי

העותר

כרמל אבו חמד (אסיר),

ע"י ב"כ עוה"ד ליאור בר זהר ומיכאל כרמל

נגד

המשיבה

ועדת שחרורים שמקום מושבה בכלא כרמל

ע"י עו"ד איזינגר פרקליטות פלילית מחוז חיפה

פסק דין

בפנינו עתירת אסיר שהוגשה בהתאם להוראות סעיף 25(א) לחוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א - 2001 (להלן: "**החוק**") והמופנית כנגד החלטת ועדת שחרורים שמקום מושבה כלא כרמל (להלן: "**הוועדה**"). בישיבתה מיום 12.7.15 דחתה הוועדה, בראשות כב' הנשיא בדימוס, השופט אהרון מלמד, את בקשתו של העותר לשחרור מוקדם. כנגד החלטה זו מלין העותר שבפנינו.

העותר מרצה מאסר שישי למשך 14 חודשים לאחר שהורשע בעבירות תעבורה, נהיגה בזמן פסילה וכשתוקף רישיונו פקע. בעברו 21 הרשעות קודמות מהן 10 הרשעות דומות לאלו שבגינן הוא מרצה כעת את מאסרו. בעבר זכה פעמים לשחרור מוקדם "וחזר בהתמדה ובעקביות על עבירותיו" (כלשון הוועדה בהחלטתה). בנוסף ניתנה לעותר הזדמנות כאשר הועמד בפיקוח של שירות המבחן וגם אז חזר לבצע עבירות. גם מאסר מותנה שריחף מעל ראשו לא הספיק כדי למנוע את התנהגותו העבריינית.

וועדת השחרורים בחנה את נתוניו של האסיר, התייחסה לתכניות טיפוליות שעבר העותר בכלא ולתכנית רש"א שהוצעה בעניינו. ואולם בשים לב לעברו המכביד והניסיון המצטבר עם התנהלותו, כמפורט לעיל, סברה שאין בכך כדי לאיין מסוכנות. כפועל יוצא ממסקנה זו נדחתה בקשתו.

טענות העותר פורטו בהרחבה בעתירה כתובה וערוכה היטב והוסיף על הכתוב בא כוחו בטיעונים סדורים שפורטו בפרוטוקול הדיון מיום 20.7.15. בתמצית טוענים באי כוח העותר כי וועדת השחרורים שמה את הדגש על האמור בפסק הדין שגזר את עונשו ועל עברו הפלילי ולא נתנה את המשקל הראוי לכל הליכי הטיפול שכבר עבר העותר ותכניות השיקום שהוצעו בעניינו ע"י רש"א. נטען כי החלטת ועדת השחרורים יוצרת מצב בו, לכאורה, אדם שחזר וביצע עבירות

יהיה מנוע מלטעון לשחרור מוקדם וזאת בניגוד להוראות החוק אשר לא קבעו כל הגבלה לשחרור מוקדם גם מאסיר שעברו הפלילי עשיר.

סבורים אנו כי לא כך החליטה הוועדה וכי יש לקרוא את החלטתה על רקע נתוני הייחודיים של אסיר זה. עוד סבורים אנו כי בנסיבות המקרה אין עילה להתערב בהחלטת וועדת השחרורים.

בטרם נתייחס לנימוקי הוועדה נזכיר כי הלכה היא ש"ועדת השחרורים הינה גוף מקצועי סטטוטורי, המורכב משופט ואנשי מקצוע בעלי מומחיות בתחום זה, ולפיכך שיקול הדעת הנתון לוועדה בבואה לבחון את השיקולים הנזכרים לעיל, הינו רחב (רע"ב 4518/08 בן ישי נ' וועדת השחרורים (4.6.2008); עניין עסילה, בפסקה 10). ככלל, בית המשפט, המעביר ביקורת שיפוטית על החלטות הוועדה, יטה שלא להחליף את שיקול דעתה של הוועדה בשיקול דעתו, והתערבותו תצטמצם אך למקרים בהם ניכרים בהחלטותיה של הוועדה פגמים משפטיים, בהתאם לעילות המוכרות מהמשפט המינהלי, דוגמת חריגה קיצונית ממתחם הסבירות (עניין עסילה, שם; רע"ב 8040/12 אבו סיף נ' היועץ המשפטי לממשלה (26.12.2012))" [רע"ב 6566/13 שלמה דביר נ' היועמ"ש ואח' (ניתן ביום 11/2/14)]. "בית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים אינו פועל כערכאת ערעור על החלטת הוועדה, אלא הוא בוחן את החלטת הוועדה כהחלטה מינהלית, ומכאן שהתערבותו של בית המשפט תיעשה רק במקרים בהם קמה עילה מאלה המאפיינות את המשפט המינהלי כנגד החלטת הוועדה. על בית המשפט לשמור על מרחב של שיקול דעת לוועדה בהחלטתה לגבי שחרור אסירים, ולהתערב בהחלטותיה רק אם הן לוקות בחוסר סבירות קיצוני (ראו בין השאר: ע"א 2/83 וועדת השחרורים נ' אסיאס, פ"ד לז(2) 688 (1983); בג"ץ 89/01 הוועד הציבורי נגד עינויים נ' ועדת השחרורים, פ"ד נה(2) 838, 871 (2001); רע"ב 4570/02 מחאמיד נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 236 (2002))" [רע"ב 3686/10 סמיר גנאמה נ' ועדת השחרורים, (9/12/10)].

ראוי להפנות בעניין זה גם לדבריו של בית המשפט העליון ברע"ב 1502/06 ערן טפלר נ' מדינת ישראל (3.4.2006) שענינו בעבירות תעבורה סדרתיות ושאליו הפנה ב"כ העותר. שם נאמר: בית משפט זה ציין - כפי שגם ציטט בית המשפט קמא בעקבות טיעוניו של בא כוח המבקש - כי הביקורת השיפוטית אין פירושה, שבית המשפט בא במקומה של ועדת השחרורים וכי הוא אמור להתערב בהחלטותיה אם היה הוא מחליט אחרת בנסיבות דומות. לא כן; ראו בג"צ 89/01 הוועד הציבורי לעינויים בישראל נ' ועדת השחרורים, פ"ד נה(2) 828, 877 (הנשיא ברק); רע"ב 4570/02 מחאמיד נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 236 (השופט דורנר). בבג"צ 89/01 הנזכר ציין הנשיא ברק, כי "על ועדת השחרורים לחרוג באופן ממשי ממתחם הסבירות, כדי שבית משפט זה יוכל להתערב בהחלטתה. על החלטתה של ועדת שחרורים להיות כה מוטעית עד כי שום ועדת שחרורים סבירה לא היתה יכולה להחליט כמוה. בהתקיים מצב זה על בית המשפט להתערב בהחלטתה של ועדת השחרורים" (ההדגשות הוספו. ר.ש.). סבורים אנו שאין זה המקרה שבפנינו.

וועדת השחרורים בחנה והתייחסה לתכניות הטיפוליות שעבר העותר בכלא. צודק ב"כ העותר כי אחת התכניות נשמטה מהחלטת הוועדה ואולם ככלל ציינה הוועדה כי העותר שולב בתכניות טיפול. הוועדה גם בחנה והתייחסה לתכנית רש"א. אלא שעל רקע עברו המכביד, לרבות כל ההזדמנויות שכבר ניתנו לעותר במאסריו ובהרשעותיו הקודמות, סברה הוועדה כי אין בכך כדי לאיין את מסוכנותו.

צודקים באי כוח העותר בטענתם כי עברו של אסיר אינו מונע ממנו, בהתאם להוראות החוק, לנסות ולעבור לשחרור מוקדם ברישיון. ואולם ועדת שחרורים מוסמכת ללמוד מעברו על מסוכנותו. רמת המסוכנות נלמדת מהעבר הפלילי של האסיר והיא משתנה בהתאם לעבירות שהוא מבצע. ככל שהעבירות טומנות בחובן מסוכנות רבה יותר לשלום הציבור כך גם המשקל שניתן לעברו הפלילי גובר, זאת ככל שהוועדה בוחנת את המסוכנות הנשקפת משחרורו של האסיר כמצוות סעיף 3 לחוק.

במקרה שבפנינו מדובר בעבריין תעבורה סדרתי. כבר ציינו לא אחת כי הסטורית הנפגעים של מדינת ישראל מלמדת כי בעבירות תעבורה נפגעו ונפגעים יותר מכל עבריינות אחרת, ואף יותר ממלחמות ישראל ופעולות האיבה. מכאן גם שרמת המסוכנות שיש ליחס לעבריין תעבורה סדרתי מסוגו של העותר היא במדרג גבוה וכפועל יוצא מכך האיזון שעורכת ועדת השחרורים בין נתוני עברו לבין נתוני מאסרו האחרון, תכניות הטיפול שעבר ותכניות השיקום בעניינו.

נעיר עוד כי מהנתונים שהוצגו בפני הוועדה נראה כי העותר עתיד להשתלב בעבודה בתחום עבודות העפר. לא הובהר מה בדיוק יבצע העותר במקום המוצע ואולם נראה, על פניו, כי עבודות מסוג זה קשורות בהסעת ציוד מכאני או כלי רכב. בכל מקרה, לא זה לב החלטת הוועדה אלא קביעתה שאין בכל תכניות הטיפול שכבר עבר העותר ותכנית רש"א המוצעת כדי לאיין את מסוכנותו, הנלמדת מעברו.

בנסיבות אלו סבורים אני כי החלטת הוועדה התקבלה בהתאם לסמכותה כחוק, לאחר שנשקלו כל הנתונים בעניינו של העותר, מטעמים ענייניים וסבירים. גם אם ניתן היה להחליט אחרת לא ניתן לומר כי ההחלטה לוקה בחוסר סבירות קיצוני המצדיק את התערבותו של בית המשפט בהחלטה. אשר על כן העתירה נדחית.

המזכירות תשלח עותק פסק דין לב"כ הצדדים וכן לעותר באמצעות מחלקת האסיר בשב"ס.

ניתן היום, ו' אב
תשע"ה, 22 יולי
2015, בהעדר
הצדדים.

תמר נאות פרי, שופטת

אברהם אליקים, שופט

רון שפירא, סגן
נשיא
[אב"ד]